

RECENZE ZÁVĚREČNÝCH PRACÍ II/2023

OBSAH SEKCE

Lukáš Bohuslav: MAŠKA, J.: <i>Nenávistné projevy na internetu</i>	138
Zdeněk Červínek: BORÁKOVÁ, R.: <i>Ochrana soukromého a rodinného života při ukládání trestu – reflexe nálezu II. ÚS 2027/17 v praxi obecných soudů</i>	142
Jan Chmelík: HEROUTOVÁ, A.: <i>Kyberkriminalita na sociálních sítích</i>	147
Petr Kalenský: PETROVÁ, S.: <i>Sdělování autorských děl veřejnosti prostřednictvím odkazu</i>	151
František Kasl: MIZEROVÁ, T.: <i>Právní nástroje boje proti dezinformacím na internetu</i>	154
Pavel Koukal: PIVODA, R.: <i>Praktické problémy vývoje software na zakázku</i>	160
Tomáš Křivka: BAROCHOVÁ, P.: <i>Ochranná známka v pojetí Evropského práva</i>	164
Pavel Loutocký: BENEŠ, P.: <i>Kontraktace v esportu</i>	168
Jakub Míšek: PELIKÁN, K.: <i>Právní úprava digitální identity a její současný vývoj</i> ...	171
Soňa Pospíšilová: SNÁŠEL, A.: <i>Svobodný přístup k informacím ve věcech platu zaměstnanců placených z veřejných prostředků</i>	174
Martin Šolc: VOZANKOVÁ, A.: <i>Genetické databáze a ochrana genetických údajů</i>	179
Jakub Vostoupal: GAVENDOVÁ, M.: <i>Kybernetická špionáž</i>	184

MAŠKA, J.: NENÁVISTNÉ PROJEVY NA INTERNETU

LUKÁŠ BOHUSLAV¹

MAŠKA, J.: *Nenávistné projevy na internetu. 2023, diplomová práce, Univerzita Karlova, Právnická fakulta, 253 s.*

ANOTACE

Téma předkládané diplomové práce Nenávistné projevy na internetu se zabývá aktuálním a dynamickým fenoménem především počítačové a internetové kriminality. V první části práce jsou představeny základní pojmy jako počítačová a internetová kriminalita, nenávistné projevy, předsudečná kriminalita, extremismus či svoboda projevu. Pojem nenávistných projevů je rovněž vyložen v kontextu lidských práv. Práce se dále zabývá základním pojmoslovím, principy fungování internetu a počítačových sítí, mapuje jejich vývoj a zabývá se jejich přílehlými vlastnostmi. Druhá část práce se věnuje přehledu právní úpravy České republiky ve vztahu k nenávistným trestným činům, a to zejména z hlediska trestního práva, ale i ústavního práva či správního práva, ale i instrumentů na hranici faktických úkonů a politiky uplatňované vůči nenávistným projevům. V třetí části práce je pozornost dedikována otázce omezování svobody projevy za účelem ochrany před nenávistnými projevy. Nejprve jsou vyloženy základy ochrany svobody projevu a možnosti jejího omezení, následně je představen přehled relevantní judikatury jak Ústavního soudu, tak obecných soudů. Tato část práce je zakončena statistickým shrnutím případů nenávistných projevů. Čtvrtá část práce předkládá vhled do názorů odborné veřejnosti stran nenávistných projevů na internetu a diskutuje významné otázky spojené se zkoumanou problematikou. Zprvu autor předkládá právně-filozofické úvahy sdílené v rámci evropského právního prostoru. Ty jsou doprovázeny kritickým hodnocením konceptu ver-

---

¹ doc. JUDr. Lukáš Bohuslav, Ph.D. působí na katedře trestního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy. Kontaktní e-mail: bohuslav@prf.cuni.cz

bální nenávistné kriminality z pohledu trestního práva. Po něm jsou představeny názory významných představitelů systému trestní justice. Práci uzavírá úvaha nad vlivem extrémů na lidskou společnost.

KLÍČOVÁ SLOVA

Počítačová a internetová kriminalita; nenávistné projevy na internetu; omezování svobody projevu

ABSTRACT

The topic of the thesis Hate speeches on the Internet deals with the current and dynamic phenomenon of computer and Internet crime. The first part of the thesis introduces basic concepts such as cyber and internet crime, hate speech, bias crime, extremism, and freedom of expression. The concept of hate speech is also explained in the context of human rights. The thesis also discusses basic terminology, the principles of the Internet and computer networks, charts their evolution and discusses their adjacencies. The second part of the thesis is devoted to an overview of the legal regulation of the Czech Republic in relation to hate crimes, especially from the point of view of criminal law, but also constitutional law or administrative law, as well as instruments on the border of factual acts and policies applied to hate speech. In the third part of the thesis, attention is devoted to the issue of restricting freedom of expression to protect against hate speech. First, the basics of the protection of freedom of expression and the possibilities of its limitation are laid out, followed by an overview of the relevant case law of both the Constitutional Court and the general courts. This part of the work is concluded with a statistical summary of hate speech cases. The fourth part of the thesis provides an insight into the opinions of the professional public regarding hate speech on the Internet and discusses important issues related to the examined problem. Initially, the author presents legal-philosophical considerations shared within the European legal area. These are accompanied by a critical assessment of the concept of verbal hate crime from the perspective of criminal law. After that, the views of prominent representatives of the criminal justice system are presented. The work concludes with a reflection on the impact of extremes on human society.

KEYWORDS

Computer and Internet Crime; Hate Speech on the Internet; Restriction of Freedom of Expression

Plná verze práce je dostupná z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/181203>

Téma práce je naprosto aktuální, závažné a je třeba mu věnovat zvýšenou pozornost, a to z pohledu *de lege lata* i *de lege ferenda*. Nenávistné projevy na internetu jsou fenoménem, jehož bude přibývat na intenzitě a každé další zkoumání je potřebné a žádoucí. A to nejen zdrojů z literatury, ale i soudních rozhodnutí.

Stran teoretických znalostí autor čerpal znalosti zejména z trestního práva hmotného, ale i trestního práva procesního a ústavního práva. Diplomant vyhledal vzhledem k tématu nadstandardní množství informací, které následně zpracoval sice přiléhavě, ale značně překonal obvyklý rozsah diplomové práce. Autor v práci aplikoval především deskriptivní a analyticko-syntetickou metodu výzkumu.

Předložená práce představuje z hlediska obsahu kvalitní zpracování zvoleného tématu. Je vidět pečlivá, promyšlená práce autora s literaturou a kvalitní excerpce poznatků. Lze ocenit prezentaci vlastního odůvodněného názoru. Velmi pěkná konkluze načerpaných poznatků je reflektována v závěru práce. Autor užil nadstandardní množství zdrojů včetně zdrojů ze zahraniční literatury. Práce obsahuje rovněž zdroje elektronické povahy. Práci s judikaturou byla věnována značná pozornost. Poznámkový aparát je bohatý, autor si na něm dal velmi záležet.

Práce je interdisciplinární povahy. Autor podstatným způsobem respektuje základní ústavní principy a staví je do kontrastu s možností postihu nenávistných projevů prostředky trestního práva. To dokládá např. pojednání o silné demokracii (s. 205 práce).

Diplomant předložil vhodně strukturovanou práci, která je systematicky dobře členěna. Autor postupuje od obecného ke konkrétnímu. Úvodní kapi-

toly jsou pěkným deskriptivním, ale v zásadě dosti komplexním přiblížením problematiky, nicméně meritum práce lze shledávat v kapitole druhé (východiska plynoucí z ústavního a trestního práva), kapitole třetí (především svoboda projevu, ochrana Ústavním soudem), ale rovněž kapitole čtvrté, která se zaměřuje na právní, filozofické, ale rovněž do jisté míry politické úvahy. Poslední kapitolou předložené diplomové práce je závěr.

Práce je graficky přehledná, obsahuje množství zajímavých statistických dat, přičemž ta by v některých pasážích zasluhovaly hlubší komentář. Z hlediska jazykového je práce na velmi dobré úrovni a je psána čtivým jazykem.

Lze shrnout, že diplomant předložil práci, ve které mnohdy prezentuje vlastní odůvodněný názor založený na pečlivém studiu problematiky. Lze ocenit interdisciplinární vhléd a analýzu mimo oblast práva, která má přirozené dopady do kriminologie a právní úpravy.

Závěrem doporučuji uchazečům o hlubší vhléd do zkoumané problematiky, aby si předkládanou diplomovou práci přečetli, neboť se nebude jednat o promarněný čas. To mohu slíbit.

Toto dílo lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>).

**BORÁKOVÁ, R.: OCHRANA SOUKROMÉHO
A RODINNÉHO ŽIVOTA PŘI UKLÁDÁNÍ TRESTU –
REFLEXE NÁLEZU II. ÚS 2027/17 V PRAXI
OBECNÝCH SOUDŮ**

ZDENĚK ČERVÍNEK²

BORÁKOVÁ, R.: Ochrana soukromého a rodinného života při ukládání trestu – reflexe nálezu II. ÚS 2027/17 v praxi obecných soudů, 2023, diplomová práce, Univerzita Palackého v Olomouci, Právnická fakulta, 75 s.

ANOTACE

Diplomová práce mapuje přístup obecných soudů České republiky k povinnosti zohlednit nejlepší zájem dítěte při ukládání nepodmíněného trestu odnětí svobody jeho rodiči. Tato povinnost plyne z Úmluvy o právech dítěte, jejíž smluvní stranou je také Česká republika. Nutnost dodržování této povinnosti již zdůraznil také Ústavní soud České republiky ve svém nálezu ze dne 7. srpna 2017, sp. zn. II. ÚS 2027/17. V popředí uvedené práce tedy stojí problematika nejlepšího zájmu dítěte a reflexe nálezu Ústavního soudu České republiky ze dne 7. 8. 2017, sp. zn. II. ÚS 2027/17. Proto mezi další výchozí prameny patří Listina základních práv a svobod, Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, Listina základních práv EU ale také judikatura Ústavního soudu České republiky či Evropského soudu pro lidská práva. Skutečný přístup obecných soudů k dodržování mezinárodních závazků vyplývá z praktické analýzy 250 prvostupňových rozsudků jimiž byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody, 6

---

² JUDr. Zdeněk Červínek, Ph.D. je odborný asistent na Katedře ústavního práva, Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Kontaktní e-mail: zdenek.cervinek@upol.cz.

prvostupňových rozsudků, v nichž byl posuzován nejlepší zájem dítěte, ale nedošlo k uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody a 49 odpovědí obecných soudů týkajících se posuzování nejlepšího zájmu dítěte. Analýza pracuje s výzkumnými kritérii, jež mají odrazit způsob posuzování nejlepšího zájmu dětí, případné vlivy na výsledek tohoto posuzování a kvalitu odůvodnění zmíněných rozsudků. Přínos této analýzy tudíž spočívá v odhalení reality v oblasti trestání pachatelů rodičů v České republice a nedostatků právní úpravy a praxe s ohledem na lidskoprávní požadavky vnitrostátního a mezinárodního práva. V tomto směru práce nabízí doporučení k systémové změně tak, aby došlo ke zvýšení ochrany zájmů dětí při trestání jejich rodičů.

KLÍČOVÁ SLOVA

Alternativní trest; anonymní rozhovor; empirický výzkum; dítě; nález Ústavního soudu sp.zn. II. ÚS 2027/17; nejlepší zájem dítěte; nepodmíněný trest odnětí svobody; mezinárodní závazky; ohrožení pod vlivem návykové látky; péče poskytovaná rodičem; právo na informace; rodič; rodina; sociálně-právní ochrana dětí; spravedlivý trest; test proporcionality; Úmluva o právech dítěte; Výbor pro práva dítěte

ABSTRACT

This thesis maps the approach of the general courts of the Czech Republic to the obligation to take into account the best interests of the child when imposing an unconditional prison sentence on his/her parents. This obligation stems from the Convention on the Rights of the Child, of which the Czech Republic is a member. The necessity to comply with this obligation has also been emphasised by the Constitutional Court of the Czech Republic in its decision of 7 August 2017, No. II ÚS 2027/17. In the foreground of this thesis is the issue of the best interests of the child and the reflection of the decision of the Constitutional Court of the Czech Republic of 7 August 2017, No. II. ÚS 2027/17. The main sources consist of the Charter of Fundamental Rights and Freedoms, the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, the EU Charter of Fundamental Rights, and the case law of the Constitutional Court of the Czech Republic and the European Court of Human Rights.

The actual approach of the general courts to the compliance with international obligations is shown by a practical analysis of 250 first instance court judgments, that imposed unconditional imprisonment, 6 first instance court judgments in which the best interests of the child were considered but no unconditional imprisonment was imposed, and 49 responses of the general courts regarding the assessment of the best interests of the child. The analysis works with research criteria to reflect the way in which the best interests of children are assessed, the possible influences on the outcome of this assessment and the quality of the reasoning of these judgments. Therefore, the contribution of this analysis lies in revealing the reality of punishment of parents-offenders in the Czech Republic and the shortcomings of legislation and practice with regard to human rights requirements of national and international law. In this respect, the thesis offers recommendations for systemic change in order to increase the protection of children's interests in the punishment of their parents.

KEY WORDS

Alternative Sentence; Anonymous Interview; Empirical Research; Child; Decision of Constitutional Court No. II 2027/17; The Best Interests of the Child; Unconditional Imprisonment; International Commitments; Endangerment Under the Influence of an Addictive Substance; Care Provided by the Parent; Right to Information; Parent; Family; Social and Legal Protection of Children; Fair Punishment; Proportionality Test; Convention on the Rights of the Child; Committee on the Rights of the Child.

Plná verze práce je dostupná z: <https://theses.cz/id/bipmk3/>

Tato diplomová práce rozebírá pilotní náleží Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2027/17, který se týkal povinnosti trestních soudů zohlednit nejlepší zájem dítěte při ukládání trestních sankcí. Toto rozhodnutí mělo velký ohlas i mimo právníckou komunitu a diplomantka se rozhodla prozkoumat, jakým způsobem je toto rozhodnutí následováno v rozhodovací praxi obecných soudů. Pokud jde tedy čistě o volbu tématu diplomové práce, považuji ji za velmi dobrou a zajímavou, leč ambiciózní a náročnou.

Současně musím konstatovat, že autorka se tohoto tématu zhostila také na výbornou a standardy obecně kladené na diplomové práce naplňuje měrou vrchovatou. Výsledná práce je tak cenným příspěvkem do odborné debaty o ukládání trestních sankcí. Neměla by tudíž uniknout nikomu se zájmem o tuto problematiku a já věřím, že bude též autorkou ještě vhodným způsobem publikována na stránkách odborného tisku.

Co konkrétně přitom v práci najdete? Jak jsem již nastínil, autorka začíná svou analýzu normativním hodnocením pilotního nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2027/17, jenž konkretizoval povinnost obecných soudů zohlednit nejlepší zájem dítěte při ukládání nepodmíněného trestu odnětí svobody jeho rodiči. Z něj následně abstrahuje relevantní faktory, jež jí slouží za základ pro empirickou analýzu rozhodovací praxe obecných soudů. V rámci této analýzy zkoumá, jakým způsobem se zmíněný pilotní nález Ústavního soudu a jím proponovaná povinnost vzít při ukládání trestu do úvahy nejlepší zájem dětí pachatelů trestných činů propsaly do rozhodovací praxe obecných soudů (asi nebudu příliš „spoilovat“, když řeknu, že pouze minimálně). Konečně, pro zasazení výsledků normativní i empirické části své práce do kontextu reality české justice autorka také provádí strukturované rozhovory se zástupci relevantních právnických profesí (advokáti, státní zástupci a soudci). A v kontextu odpovědí respondentů se snaží hledat cesty pro řešení zjištěného neutěšeného stavu (minimální reflexe nálezové judikatury Ústavního soudu a principu nejlepšího zájmu dítěte ze strany obecných soudů).

S ohledem na uvedené je třeba autorku pochválit, protože si stanovila ambiciózní cíle a současně se jí podařilo je také naplnit. Nevidí se příliš často, aby se na právnických fakultách zpracovávaly empirické studie. Dokonce by se s trochou nadsázky dalo říci, že je jen málo věcí, které jsou právníkům tak cizí jako právě zpracovávání empirických studií. Nejsme totiž nijak trénováni v metodologii takového druhu (resp. jakéhokoli) výzkumu. Navíc časová náročnost a mravenčí práce, které jejich zpracování provází, má taktéž často na studenty i akademiky odrazující efekt.

Už jsem nařekl otázku metodologie. V tomto směru opět nemám pro autorku nic jiného než pochvalu, neboť postup práce, sběr dat i limity po-

znání, které jí data přináší, jsou transparentně předestřena a dávají dobrý logický smysl. Podporují tak racionalitu závěrů, k nimž autorka ve své práci dospívá. Pokud bych měl být důsledný a zmínit také slabší místo recenzované práce, bylo by jím jen malé množství respondentů výše zmíněných rozhovorů a lepší vysvětlení kritérií svědčících pro jejich relevanci. Nicméně, ohlédnu-li se zpětně za práci, mám pocit, že i přes zmíněnou výhradu dílčí informace získané rozhovory s odborníky z praxe dobře doplňují informační pestrost diplomové práce. Konečně, oceňuji také velmi dobré zakotvení studie v existující odborné literatuře, stejně jako obrovské množství primárních zdrojů (judikatury), které byla diplomantka nucena zpracovat.

Závěrem bych chtěl také konstatovat, že kromě velmi kvalitního obsahu je práce také velmi dobře zvládnutá po formální a jazykové stránce. Má logickou strukturu, je přehledně členěná a moc dobře se čte.

Toto dílo lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>).

HEROUTOVÁ, A.: KYBERKRIMINALITA NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH

JAN CHMELÍK³

HEROUTOVÁ, A.: *Kyberkriminalita na sociálních sítích*. 2023, diplomová práce, Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta právnická, 98 s.

ANOTACE

Diplomová práce je zaměřena na patologické jevy na sociálních sítích, konkrétně na kyberšikanu, sexting, kybergrooming, kyberstalking a krádež identity. Cílem této práce bylo objasnit, co je obsahem těchto jevů, jaké jsou jejich projevy, a pod které skutkové podstaty trestných činů je lze subsumovat. Současně byla ve vztahu ke každému z těchto škodlivých jevů uvedena odpovídající judikatura, jež umožňuje komplexní pohled na tuto problematiku. Součástí této práce je rovněž kvantitativní výzkum, který si kladl za cíl zjistit úroveň výskytu těchto patologických jevů ve společnosti, a to prostřednictvím dotazníkového šetření s heterogenním souborem respondentů. Na závěr se práce zabývala trestněprocesním postupem orgánů činných v trestním řízení při odhalování a vyšetřování trestné činnosti páchané v tomto prostředí. Tato část vznikla po odborné konzultaci s Oddělením analytiky a kybernetické kriminality Městského ředitelství Policie České republiky v Plzni, s jejichž pomocí bylo možné uvést, jak probíhá tento trestněprocesní postup v praxi.

KLÍČOVÁ SLOVA

Kyberkriminalita; kyberšikana; sexting; kybergrooming; kyberstalking; krádež identity

---

³ doc. JUDr. Jan Chmelík, Ph.D. je docentem Západočeské univerzity, Fakulty práva, katedry trestního práva, Plzeň. Kontaktní e-mail: chmelikj@ktr.zcu.cz

ABSTRACT

The thesis focuses on pathological phenomena on social media, namely cyberbullying, sexting, cybergrooming, cyberstalking and identity theft. The aim of this thesis was to clarify what is the content of these phenomena, what are their manifestations, and under which criminal offences they can be subsumed. At the same time, relevant case law has been presented in relation to each of these harmful phenomena, which allows for a comprehensive view of the issue. This thesis also includes quantitative research, which aimed to determine the level of occurrence of these pathological phenomena in society through a questionnaire survey with a heterogeneous set of respondents. Finally, the thesis examined the criminal procedure of law enforcement agencies in the detection and investigation of crimes committed in this environment. This part was written after expert consultation with the Department of Analytics and Cybercrime of the Municipal Police Directorate of the Czech Republic in Plzeň, with whose help it was possible to indicate how this criminal procedure takes place in practice.

KEY WORDS

Cybercrime; Cyberbullying; Sexting; Cybergrooming; Cyberstalking; Identity Theft

Plná verze práce je dostupná z: <https://theses.cz/id/pifyhy/>

Kyberkriminalita se stala patologickým jevem ve společnosti. Její nárůst a intenzita se stává alarmující pro celou společnost. Její negativní dopady na společnost jsou o to závažnější, že není lehké nalézt cestu k její eliminaci nebo alespoň snížení následků, které ji provází. Odborných publikací zabývajících se touto problematikou je stále zoufale málo, a proto je vítána jakákoli publikace, která se snaží nalézt cesty předcházení, odhalování a následného vyšetřování trestných činů souvisejících s kyberkriminalitou. Ještě větší efekt pak mají ty publikace, které jsou napsány vysoce erudovaně a poskytují vědecký základ pro posuzování tohoto fenoménu. To vše splňuje tato práce.

Diplomová práce je zaměřena na kyberšikanu, sexting, kybergrooming, kyberstalking a krádež virtuální identity, přičemž cílem této práce je objasnit tyto pojmy, poskytnout jejich trestněprávní kvalifikaci a tomu odpovídající judikaturu.

Jako metody práce použité při zpracování lze vydedukovat metodu analýzy, syntézy, výzkumnou metodu. Bohužel v práci nejsou uvedeny.

Pouze jednu diplomovou práci v tomto roce jsem vyzdvihнул a označil za perfektně zpracovanou (DP Konvičková), tuto práci ve všech směrech však předčila tato diplomová práce jejímž tématem je kyberkriminalita, jejíž zpracování co do obsahu, způsobu zpracování a exaktnosti je bezkonkurenční a pokud bych ji měl výslovně hodnotit pak bych musel použít jenom superlativy. Je vynikající svým „nápadem“, strukturou a vlastním zpracováním. Bez zbytečného balastu, uměle tvořenému obsahu řeší od samotného počátku jenom zásadní otázky způsobem, se kterým jsem se ještě nesešel. Je zaměřena na kyberšikanu, sexting, kybergrooming, kyberstalking a krádež virtuální identity, které analyzuje na vysoké odborné úrovni.

Praktický význam práce koresponduje s vědeckým významem a také je možné jej nalézt při obecném posuzování základní právní úpravy trestných činů páchaných organizovaným zločinem. Praktický význam práce spočívá také v její komplexnosti úpravy, včetně trestněprávní úpravy trestných činů aplikovatelných na organizovaný zločin. Práce je plně využitelná jak při dalším vědeckém zkoumání, tak také v praktické aplikaci.

Argumentace v práci je odborně i věcně správná. Práce používá přilehlavou odbornou terminologii, se kterou výstižně pracuje.

Po vymezení základního pojmosloví a rozboru základních otázek kyberprostoru, kybernetické kriminality a kybernetického útoku jsou analyzovány sociální sítě. Poté je obšírně pojednáno o vlastním tématu práce – kyberšikaně, která je rozebírána velmi podrobně, na vysoké odborné úrovni. Obdobně jsou zpracovány i další stěžejní formy kybernetické kriminality a to sexting, kybergrooming, kyberstalking a krádež identity. Každá z těchto forem protiprávního jednání je pak doplněna o bohatou a výstižnou judikaturu, včetně výsledků speciálního výzkumu, který byl v rámci

psaní diplomové práce proveden. Poslední kapitol pojednává o vlastním odhalování a vyšetřování tohoto druhu kriminality se zaměřením zejména na procesní postup při dokování trestné činnosti.

Ke zpracování práce studentka použila dostupnou českou ale i zahraniční literaturu, se kterou dobře pracuje, v přiměřené míře správně cituje. Po formální stránce je práce zpracována na požadované úrovni. Závěrem si dovoluji shrnout, že jde o výjimečnou práci po všech stránkách.

Toto dílo lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>).

PETROVÁ, S.: SDĚLOVÁNÍ AUTORSKÝCH DĚL VEŘEJNOSTI PROSTŘEDNICTVÍM ODKAZU

PETR KALENSKÝ⁴

PETROVÁ, S.: Sdělování autorských děl veřejnosti prostřednictvím odkazu. 2023, diplomová práce, Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 86 s.

ANOTACE

Autorka v práci rozebírá pojem odkazů z technického pohledu, včetně možných právně relevantních podob a modifikací způsobu jejich užití v rámci internetového prostředí, představuje institut sdělování díla ve veřejnosti a jeho užití v rámci kvalifikace zásahu odkazů do autorského práva. Na základě porovnání současné rozhodovací praxe SDEU s její reflexí před českými soudy pak práce identifikuje problematické otázky kvalifikace odkazování na internetu jako sdělování díla veřejnosti.

KLÍČOVÁ SLOVA

Autorské právo; sdělování díla veřejnosti; zpřístupňování díla; internetový odkaz; embedding

ABSTRACT

The author analyses the hyperlinks from a technical point of view, including possible legally relevant forms and modifications of their use within the Internet environment, introduces the institute of communication to the public and its use

---

⁴ Mgr. Petr Kalenský je doktorandem na Ústavu práva a technologií Právnické fakulty Masarykovy Univerzity (*Intellectual Property Law*) a advokátním koncipientem zaměřeným na právo duševního vlastnictví. Kontaktní e-mail: 405146@mail.muni.cz

in the context of the qualification of the interference of hyperlinks with copyright. On the basis of a comparison of the current CJEU decision-making practice with its reflection in front of the Czech courts, the thesis then identifies problematic issues of qualification of linking as communication of a work to the public.

KEYWORDS

Copyright; Communication to the Public; Making the Work Available; Hyperlink; Embedded Link

Plná verze práce je dostupná z: <https://is.muni.cz/auth/th/a1fio/>

Téma sdělování děl veřejnosti je, zejména v kontextu evropského práva, tématem velmi komplexním, do značné míry kontroverzním, a náročným. Ale také stále aktuálním – a to i díky velmi aktivnímu přístupu Soudního Dvora v této oblasti a přístupu českých soudů spočívajícím v neaplikaci závěrů Soudního Dvora.

Vzhledem k rozsáhlosti judikatury v této oblasti bylo pro účely závěrečné práce nutné vhodně vymezit její cíl. To autorka učinila, když hlavní cíl práce vymezila velmi prakticky. Totiž, že cílem je odpovědět na otázku, za jakých podmínek a při dodržení jakých postupů je pro uživatele internetu legální užívání odkazů na jednotlivé webové stránky a potažmo na autorská díla na nich se nacházející, a to bez souhlasu autora.

A právě ve splnění tohoto hlavního cíle shledávám největší přínos závěrečné práce autorky. Autorka svoji analýzou poskytuje přehledné, byť (adekvátně) obsáhlé shrnutí judikatorní praxe Soudního Dvora EU a českých soudů, které závěry této rozhodovací praxe často nereflktují, či je reflektují pouze omezeně. A to včetně přehledných grafických znázornění, které mohou čtenářům méně zasvěceným do problematiky významně pomoci pochopit komplexní rozhodovací praxi Soudního Dvora EU. Autorka popisuje nikoli pouze právní stránku odkazů, ale poskytuje také vysvětlení toho, co vůbec je podstatou odkazu a s jakými druhy odkazů se lze setkat. I to je

velmi relevantní pro správné pochopení (ale i utváření) rozhodovací praxe soudů.

Ačkoli by samotný popis rozhodovací praxe Soudního Dvora vystačil na samostatnou práci (resp. vícero samostatných prací), autorka se rovněž zaměřila i na judikaturu českých soudů, kterou zkoumala zejména z perspektivy rozhodovací praxe Soudního Dvora – tedy, nakolik je judikatura českých soudů konzistentní s judikaturou Soudního Dvora. Autorka rovněž pracovala se soudními rozhodnutími, které na základě žádosti o poskytnutí informací obdržela od okresních a krajských soudů, z nichž vytvořila přehlednou statistiku uvedenou na straně 65 práce.

Ze strany autorky lze tak ocenit (úspěšnou) snahu o to, některé své dílčí závěry podložit empirickými informacemi a tyto empirické poznatky systematizovat.

Po obsahové stránce práci opravdu nelze vytknout takřka nic. Jedná se o vysoce kvalitní analýzu příslušné právní úpravy, která je přehledná, ale zároveň kvůli této přehlednosti neslevuje na kvalitě poskytnutých informací.

Mou jedinou „výhradou“ vůči závěrečné práci a její struktuře je snad jen zahrnutí samostatné podkapitoly o NFTs. Ačkoli tato tematika nepochybně souvisí se sdělováním děl veřejnosti (což autorka rovněž vysvětluje), působí tato sub-kapitola mírně nesystematicky a jako systematičtější v kontextu práce by mohlo být, kdyby prostor věnovaný NFTs byl věnován k dalšímu „dokrášení“ hlavního cíle práce, tedy vytvoření jakési „mapy“ pro orientaci v judikatuře ke sdělování děl veřejnosti prostřednictvím odkazu.

Práce autorky dle mého názoru zdaleka přesahuje kvality, které lze očekávat od diplomové práce a povzbuzuji tímto autorku k tomu, aby téma případně rozpracovala formou rigorozní či jiné rozsáhlejší práce, pro kterou práce autorky tvoří více než kvalitní základ.

MIZEROVÁ, T.: PRÁVNÍ NÁSTROJE BOJE PROTI DEZINFORMACÍM NA INTERNETU

FRANTIŠEK KASL⁵

MIZEROVÁ, T.: Právní nástroje boje proti dezinformacím na internetu. 2023, diplomová práce, Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 126 s.

ANOTACE

Dezinformace šířené v kyberprostoru představují výzvu pro demokratický právní stát. Cílem této diplomové práce je najít a posoudit existující právní nástroje, které je možné v boji proti dezinformacím použít. V práci jsou rozebrány ústavněprávní východiska existujících i budoucích právních nástrojů určených k omezení šíření dezinformací. Další kapitoly se věnují nástrojům, které nabízí právo občanské, trestní a dílčím aspektům odpovědnosti ISP. V závěrečných kapitolách je provedena případová studie blokování dezinformačních webů po invazi ruských vojsk na Ukrajinu a jsou představeny vládní aktivity v oblasti boje proti dezinformacím.

KLÍČOVÁ SLOVA

Dezinformace; blokování dezinformačních webů; fake news; ochrana osobnosti; verbální trestné činy; internet; svoboda projevu; omezení svobody projevu; akt o digitálních službách

---

⁵ JUDr. Ing. František Kasl, Ph.D. je odborným pracovníkem Centra vzdělávání, výzkumu a inovací v informačních a komunikačních technologiích Fakulty informatiky a Ústavu práva a technologií Právnické fakulty Masarykovy univerzity. Kontaktní e-mail: frantisek.kasl@muni.cz

ABSTRACT

Disinformation spread in cyberspace poses a challenge to the democratic rule of law. The aim of this thesis is to find and assess existing legal instruments that can be used in the fight against disinformation. The thesis analyzes the constitutional legal basis of existing and future legal instruments designed to limit the spread of disinformation. Other chapters are devoted to the tools offered by the law for the civil, criminal and partial aspects of ISP liability. In the final part of the thesis, case study of the blocking of disinformation websites after the invasion of Ukraine by Russian troops is conducted, and government activities in the field of combating disinformation are presented.

KEYWORDS

Disinformation; Disinformation Content Restriction; Fake News; Personality Rights Protection; Verbal Crimes; Freedom of Speech; Freedom of Speech Restrictions; Digital Services Act

Plná verze práce je dostupná z: <https://is.muni.cz/th/c8yvj/>

Zvolené téma práce je aktuální a řešená perspektiva reflektuje rostoucí potřebu řešit dopady spojené s nárůstem frekvence a dopadu dezinformací na společnost skrze právní nástroje. Za relativní slabinu zvoleného tématu ovšem pokládám omezení se na národní právo a upozadění unijních aktivit v této oblasti. Dezinformace nejsou problémem národním, ale jsou jim vystaveny ve srovnatelné či větší míře i sousední státy. S ohledem na charakter šíření informací po internetu je pak tendence k hledání národních řešení nutně nedostatečná. I vzhledem k roli nadnárodních platforem je pak stěžejní mezinárodní, resp. unijní aktivita a koordinace.

Tato rovina byla v tématu práce cíleně upozaděna, není to ovšem z důvodu, že by jeho významnost autorka pomíjela. Této oblasti se autorka spolu s vedoucím práce věnovala v samostatném publikačním výstupu, kte-

rý vyšel v časopise Právník,⁶ a bylo tudíž na místě jej ze zaměření a obsahu práce vydělit. Pokud je tedy na práci nahlíženo společně s tímto dodatečným "dílem skládačky", jedná se o komplexní a velmi zdařilý zdroj k předmětné problematice, který je přínosným příspěvkem do aktuálního diskurzu.

Cílem práce bylo prozkoumat národní právní nástroje pro boj proti dezinformacím, zhodnotit jejich účinnost a diskutovat vhodná budoucí legislativní opatření a iniciativy, které by mohly přispět k omezení šíření dezinformací. Tyto cíle práce v zásadě naplňuje, byť autorka nevěnuje tolik prostoru doporučením *de lege ferenda*, kolik by dle mého názoru mohla.

Práce je po obsahové stránce kvalitní, autorka se problematice věnuje dlouhodobě (srov. *disclaimer* na s. 17) a má tudíž dobrou orientaci v českém prostředí boje proti dezinformacím. Převážná část práce je deskriptivního charakteru, autorka důsledně rozebírá jednotlivé nástroje a instituty platné a účinné národní právní úpravy. Představené poznatky jsou velmi důsledně odzdrojovány a autorka prokázala schopnost shromáždit a zanalyzovat nejen odborné zdroje, ale i relevantní judikaturu (přičemž přístup k části vyžadovala dodatečnou aktivitu, srov. s. 21). Práce je primárně pojata jako hodnotící, tedy důsledně popsání současného stavu je doplněno o komentář ohledně účinnosti, resp. limitů a faktických překážek při uplatnění sledovaných nástrojů. Autorka však do velké míry končí v práci hodnocením, resp. zpravidla konstatováním o nízké účinnosti daného nástroje. Nevěnuje se tedy významněji diskuzi nad možnostmi, jak tento stav zvrátit *de lege ferenda* a nepřináší tak mnoho návrhů a podnětů, jaké právní nástroje by bylo vhodné zavést, resp. neotevírá ani hlubší diskuzi nad ústředním problémem, a to jsou limity, kterým je vystaveno právní zakotvení preemptivních a filtračních nástrojů. To vnímám jako nevyužitou příležitost.

V kapitole 3 se autorka obšírně věnuje pojmu dezinformace, ale problematika časté neuchopitelnosti dezinformace jako nelegálního obsahu pro potřeby právní definice, tzn. nevyhnutelná potřeba hodnotit sdělení případ

---

⁶ Viz MIZEROVÁ, Tina a Jakub HARAŠTA. Dostupnost mediálního obsahu: blokování dezinformačních webů. Právník. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2023, roč. 162, č. 5, s. 415-430. ISSN 0231-6625.

od případu a obtížnost stanovení obecně platných kritérií pro méně zjevné, ale zpravidla převažující typy dezinformací (hybridní sdělení, manipulativní obsah, který nenaplnuje charakter trestného činu atd.), však není dále rozvinuta do úvah nad překážkou, kterou to vytváří pro právní zakotvení pre-emptivních a filtračních nástrojů.

Analýza manipulativních technik a jejich frekvence na českých zpravodajských serverech přitom byla představena v monografii,⁷ na které jsem měl možnost se spolupodílet a se kterou autorka v práci opakovaně pracuje, příslušné informace o datasetu, představené v kapitole 5 této monografie však pro svou práci bohužel pomíjí.

Stejně tak v kapitole 4 je poskytnut kvalitní přehled ústavněprávní dimenze tématu, resp. mantinely vycházející z EÚLP a judikatury ESLP na ochranu svobody projevu, které stojí proti zákonem zřízeným filtračním a blokačním nástrojům, které by dopadaly na dezinformace, které nemají zjevnou trestněprávní kvalifikaci (např. podpora a propagace terorismu - zde přitom autorka pomíjí alespoň zmínku o existenci Nařízení (EU) 2021/784 o potírání šíření teroristického obsahu online), ovšem není s těmito poznatky dále příliš pracováno. Autorka tedy nediskutuje, zda je zavedení účinných filtračních a blokačních nástrojů ze strany státu ve světle těchto mantinelů vůbec možné, resp. na jaké druhy dezinformací je lze vztáhnout, což je ústřední otázkou.

Výsledně je poněkud upozaděna diskuze nad významem soft-law nástrojů, které umožňují zprostředkovaně využít pro zájmy států na boji proti dezinformacím monitorovací kapacity a blokační a filtrační nástroje platformem jakožto definičních autorit. Zde je ústřední aktivita jako nový posílený Code of Practice on Disinformation ve verzi z roku 2022,⁸ který autorka

---

⁷ GREGOR, Miloš, Petra MLEJNKOVÁ, Miroslava PAVLÍKOVÁ, Barbora ŠENKÝŘOVÁ, Jakub DRMOLA, Miroslav MAREŠ, František KASL, Aleš HORÁK, Vít BAISA, Radim POLČÁK, Jan HANZELKA, Jonáš SYROVÁTKA a Ondřej HERMAN. *Challenging Online Propaganda and Disinformation in the 21st Century*. Cham: Palgrave Macmillan, 2021. 273 s. *Political Campaigning and Communication*. ISBN 978-3-030-58623-2. doi:10.1007/978-3-030-58624-9.

⁸ Viz *The 2022 Code of Practice on Disinformation*. *European Commission* [online]. 2022 [cit. 2023-10-30]. Dostupné z: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/code-practice-disinformation>

zmiňuje jen letmo (např. s. 68, resp. není zřejmé, zda autorka vůbec referuje na tuto posílenou verzi), což souvisí s omezením tématu, ke kterému jsem se vyjádřil výše. Část textu věnující se Nařízení (EU) 2022/2065 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (DSA) v kap. 6 tím však nutně ztrácí na přínosu pro čtenáře, protože pro kontext boje proti dezinformacím je ústřední právě posílení Code of Practice on Disinformation skrze některá ustanovení DSA, která mají posílit vynutitelnost závazků platform v rámci soft-law nástrojů jako je tento.

Kapitola 5 je převážně věnována *ex post* soudní ochraně osobnosti, která je popsána kvalitně a podrobně, ale i autorka na s. 60 dochází k závěru, že se nejedná o příliš užitečný nástroj pro boj proti dezinformacím. Přitom jsem názoru, že autorka je ve svém hodnocení ještě velmi mírná, a s ohledem na hlavní podobu a rychlost a charakter šíření dezinformací (jak bylo podrobně přiblíženo v kapitole 3), je možnost soudní ochrany, která vyústí v případné smazání jednotlivé dezinformace od konkrétně identifikovaného autora a případné zveřejnění omluvy z hlediska společnosti zcela marginální nástroj.

V kapitole 7 jsou představeny trestněprávní nástroje, přičemž text má převážně charakter deskripce ve stylu komentářového katalogu. Vítám, že je pracováno s dostupnou judikaturou a že kapitola obsahuje podkapitulu 7.4, ve které je poskytnuto zhodnocení. I zde ovšem platí, že je i laickému čtenáři poměrně záhy zjevné, že trestněprávní nástroje se svým významem pro včasné a účinné omezení šíření dezinformací příliš využít nedají, resp. zřejmě nejúčinnější využití skutkových podstat relevantních trestných činů v tomto směru lze pozorovat v německém *Netzwerkdurchsetzungsgesetz*,⁹ kde jsou použity pro vymezení rozsahu monitorovacích povinností provozovatele platformy a tedy zprostředkovaně k charakterizování nelegálního obsahu, který má být soukromoprávními filtrovacími a blokovacími nástroji tohoto provozovatele v rámci jeho platformy omezován. Autorka se ovšem u svého zhodnocení omezuje pouze na přímé využití trestního řízení při

---

⁹ Viz Gesetz zur Verbesserung der Rechtsdurchsetzung in sozialen Netzwerken (Netzwerkdurchsetzungsgesetz - NetzDG). *Bundesamt für Justiz* [online]. 2017 [cit. 2023-10-30]. Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/netzdg/BJNR335210017.html>

boji proti dezinformacím, odkazuje na strategické koncepce, nepřináší však významnější vlastní komentář ohledně vhodného postupu *de lege ferenda*.

Kapitola 8 popisuje případ blokování dezinformačních webů ze strany CZ.NIC v první polovině roku 2022. Je poskytnuta podrobná deskripce jak vývoje situace, tak právního kontextu a legislativního záměru s tím spojeného a jeho dosavadního osudu. Autorka nevěnuje přílišnou pozornost otázce, zda bylo blokování účinné (resp. zda bylo dlouhodobě účinné) a tudíž zda se jedná o přínosný nástroj pro boj proti dezinformacím. Dále pak přes zmínku o slovenské novele nevede významnější diskuzi nad vhodným právním zakotvením tohoto nástroje, případně možnými alternativami.

V podobném duchu je koncipována kapitola 9, kde je autorkou podrobně popsána vládní iniciativa s cílem omezit šíření dezinformací, tedy především Analýza připravenosti České republiky čelit vážné dezinformační vlně (což je také jeden ze stěžejních zdrojů, ze kterých autorka v práci čerpá). Komentáře v této části by ovšem mohly být více kriticky diskuzní.

Práce je zpracována důsledně, práce se zdroji je nadstandardní, představení řešené problematiky a jednotlivých národních právních nástrojů je odborně zdařilé. Je ovšem škoda, že autorka plně nevyužila svou hloubku znalostí a neposkytla doporučení vhodnějších či lépe koncipovaných právních nástrojů v rámci úvahy *de lege ferenda*. Jedná se tedy přínosný podkladový text pro diskuzi nad tématem, vlastní příspěvek do této diskuze však autorka zřejmě plánuje přinést až v navazujících publikačních výstupech, které lze s ohledem na její probíhající doktorské studium zaměřené na problematiku právních nástrojů pro omezení šíření dezinformací v Evropě očekávat a osobně se na ně již těšit.

PIVODA, R: PRAKTICKÉ PROBLÉMY VÝVOJE SOFTWARE NA ZAKÁZKU

PAVEL KOUKAL¹⁰

PIVODA, R.: Praktické problémy vývoje software na zakázku. 2023, závěrečná práce programu LL.M. v právu informačních a komunikačních technologií, Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 72 s.

ANOTACE

Vývoj software na zakázku představuje z pohledu práva komplexní problematiku, která vyžaduje individuální přístup v každém samostatném projektu. Nesprávně nastavené smluvní vztahy mohou zásadním způsobem negativně ovlivnit jak výsledek spolupráce zúčastněných stran, tak i možnost plného využití zhotoveného software a jeho životního cyklu. Tato práce mapuje na základě praktických zkušeností a provedené rešerše běžně se objevující problémy, které mohou nastat mezi objednatelem a dodavatelem od začátku vyjednávání smluvní dokumentace až po ukončení spolupráce.

KLÍČOVÁ SLOVA

Software; vývoj software; zakázkový vývoj; licence; cloud

ABSTRACT

Custom software development is a complex legal issue that requires an individual approach in each separate project. Insufficient setup of contractual relations can have a significant negative impact on the outcome of cooperation between the parties involved, as well as on the possibility of full use of the software

---

¹⁰ doc. JUDr. Pavel Koukal, Ph.D. je vedoucím Katedry občanského práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity. Kontaktní e-mail: pavel.koukal@law.muni.cz

and its life cycle. Based on practical experience and research, this paper maps commonly occurring problems that can arise from beginning of the negotiation of contractual documentation to the end of cooperation between the customer and the supplier.

KEYWORDS

Software; Software Development; Custom Development; Licensing; Cloud

Plná verze práce je dostupná z: <https://is.muni.cz/th/yq89s/>

Autor se v práci detailně zabývá problematikou vývoje software na objednávku a snaží se identifikovat časté právní problémy a jejich řešení. Autor se věnuje různým aspektům, jako jsou licence, zdrojový kód, servisní podpora, cloudové služby a další relevantní témata. Celkově je práce dobře strukturovaná a zabývá se v zásadě všemi důležitými aspekty dané problematiky.

Autor v práci prokazuje solidní znalosti problematiky vývoje software na objednávku (zakázku) a souvisejících relevantních právních aspektů. Jistou slabinou práce je, že by autor by mohl více intenzivně pracovat s judikaturou a odbornými komentáři, zejména komentáři k občanskému zákoníku a k autorskému zákonu, což by mohlo práci informačně a argumentačně posílit a přinést větší analytickou hloubku. Práce je totiž na několika místech deskriptivní, což snižuje její přídannou analytickou hodnotu.

Teoretická a obsahová část práce se zabývá několika klíčovými tématy, která jsou relevantní pro vývoj softwaru na objednávku (zakázku). V kapitole 2.1 je představena základní terminologie, následně se zaměřuje na subjekty zapojené ve vývoji software na objednávku (zakázku). Objednatel a dodavatel jsou v práci představeni jako klíčové postavy, které určují základní parametry nově vznikajícího produktu, přičemž je zdůrazněno, že dodavatel není zodpovědný pouze za samotný software, ale také za následné poskytování licencí, a servisní podpory. Následující podkapitola je věnována metodám vývoje software. Zde jsou detailně popsány tzv. vodopádová metoda a agilní přístup. Autor prezentuje výhody a nevýhody obou

metod a ukazuje, jakým způsobem mohou ovlivnit specifikaci a vývoj software na objednávku (zakázku). Posléze se autor zaměřuje na specifikaci jednotlivých dílčích závazkových vztahů, které v komplexu vývoje software na objednávku (zakázku) vznikají.

Teoretická část je pečlivě strukturovaná a obsahuje relevantní informace o specifikaci a dokumentaci vývoje softwaru. Autor zdůrazňuje důležitost správné specifikace předmětu závazku. Obsahová část se potom zaměřuje na rozlišování mezi předmětem závazku a specifikací díla, což má klíčový význam pro jasnou definici smluvních povinností zhotovitele (dodavatele) a objednatele. Jsou zde zmíněny i konkrétní metody vývoje software a jejich vztah k specifikaci.

Následně se autor zabývá problematikou licencování software (počítačového programu). Autor ukazuje, jak důležité je správně nastavit licenční podmínky, aby nedošlo k omezením v používání software. V práci jsou následně diskutovány různé druhy, včetně otázek jejich rozsahu, řetězení, Open Source licencí a copyleft přístupů. Kapitola 5 zkoumá zpřístupňování zdrojového kódu. Autor prezentuje různé možnosti a podmínky, za kterých může být zdrojový kód zpřístupněn. Důraz je kladen na to, že samotné zpřístupnění kódu nemusí automaticky znamenat schopnost objednatele pokračovat v jeho vývoji. Kapitola 6 se zabývá servisní podporou. Autor se zaměřuje na klíčové aspekty, jako jsou určení parametrů servisu, určitost odměn, klasifikace vad a reakční časy. Detailně zkoumá různé aspekty servisních zásahů a zdůrazňuje důležitost obvyklé dostupnosti služby. V následujících kapitolách potom autor analyzuje efekt „Závislosti na dodavateli“ a ukazuje, jak může omezit možnosti objednatele přecházet k jiným dodavatelům (zhotovitelům).

Posléze se práce soustředí na využití umělé inteligence (AI) a nástrojů třetích stran při vývoji softwaru na zakázku. Autor diskutuje různá rizika spojená s tímto jevem, včetně propojení s AI platformami, závislosti na externích nástrojích, problémů s akceptací díla a dalších témat.

Celkově lze konstatovat, že teoretická a obsahová část práce poskytuje čtenáři relativně ucelený pohled na problematiku vývoje softwaru na zakáz-

ku. Autor prezentuje relevantní informace, podporované příklady (které by nicméně mohly být i četnější) a odkazy na literaturu a právní předpisy.

Přestože teoretická a obsahová část práce přináší užitečné informace týkající se vývoje softwaru na zakázku, lze identifikovat několik oblastí, které mohly být do větší hloubky rozebrány. Například analýza využívání AI při vývoji software mohla být hlubší. Bylo by také užitečné, kdyby autor provedl rozsáhlejší zkoumání konkrétních případů, ve kterých se rizika materializovala, a jakým způsobem byla (resp. měla být) řešena. Zdá se také, že v práci chybí některé aktuální trendy v oblasti vývoje softwaru (hybridní Cloud a Multi-Cloud Strategie; explainable AI (XAI); remote collaboration tools; automatizace a DevOps; Low-Code/No-Code platformy). Zaměření na novější informace a technologické trendy by poskytlo čtenářům lepší pohled na současnou situaci a možná rizika spojená s novými technologiemi (rozbor využití AI se v práci jeví jako velmi obecný).

Co se týče dalších právních aspektů, potom se autor také mohl více zaměřit na problematiku odpovědnosti za vady.

Přes výše uvedené kritické komentáře lze konstatovat, že tato závěrečná práce je hodnotným příspěvkem do oblasti právních aspektů vývoje software na zakázku. Autor identifikuje klíčové problémy a na půdorysu omezeného rozsahu prací LLM nabízí jejich řešení. Práce je čtivá a informačně nosná.

Toto dílo lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>).

BAROCHOVÁ, P.: OCHRANNÁ ZNÁMKA V POJETÍ EVROPSKÉHO PRÁVA

TOMÁŠ KŘIVKA¹¹

BAROCHOVÁ, P.: Ochranná známka v pojetí Evropského práva. 2023, diplomová práce, Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta právnická, 109 s.

ANOTACE

Tato diplomová práce se zabývá ochrannými známkami v kontextu evropského práva. Jejím cílem je přiblížit reakci evropského právního systému na vývoj institutu ochranných známek jak na úrovni vnitrostátní, tak i evropské, navíc i s prolnutím mezinárodní známkoprávní ochrany. Zároveň cílí na to čtenáře blíže seznámit s principy fungování systému ochranné známky EU, který se jeví ve vztahu k ostatním systémům co do teritoriálního rozsahu poskytnuté ochrany a vynaložených nákladů na registraci za nejvýhodnější. Celkově je práce členěna do čtyř hlavních kapitol doplněných o úvod, závěr a cizojazyčné resumé. První kapitola se zaměřuje především na definici a význam pojmu ochranná známka. Druhá kapitola se soustředí na právní úpravu ochranných známek a vzájemný vztah mezi evropskou právní úpravou a národním, mezinárodním a evropským systémem ochranných známek. Poslední dvě kapitoly se zaměřují výhradně na pojem, základní principy, zápisné řízení a na způsoby zániku ochranné známky EU, která je ostatně i ústřední analyzovanou problematikou celé práce.

---

¹¹ Mgr. Tomáš Křivka, Ph.D. je odborným asistentem na Katedře ústavního a evropského práva Fakulty právnické Západočeské univerzity v Plzni.
Kontaktní e-mail: .krivka@kup.zcu.cz

KLÍČOVÁ SLOVA

Ochranná známka; ochranná známka EU; evropské právo; systém evropské ochranné známky; známkoprávní ochrana

ABSTRACT

This thesis deals with trade marks in context of European law. Its aim is to present the reaction of the European legal system to the development of trade marks at both national and European level, with an intertwining of international trademark protection. At the same time, the reader will be introduced to the principles of the EU trade mark system, which appears to be the most advantageous in relation to other systems in terms of the territorial scope of protection granted and the costs incurred for registration. Overall, the thesis is divided into four main chapters, supplemented by an introduction, a conclusion and a foreign-language summary. The first chapter focuses primarily on the definition and meaning of the term trademark. The second chapter deals with the legal regulation of trademarks and the interrelationship between European legislation and national, international and European trademark systems. The last two chapters focus exclusively on the concept, the basic principles, the registration procedure and the methods of extinction of the EU trademark, which is, by the way, the central issue analysed throughout this thesis.

KEYWORDS

Trademark; EU Trademark; European Law; European Trademark System; Trademark Protection

Plná verze práce je dostupná z: <https://theses.cz/id/cqv1m2/>

Diplomová práce se zaměřuje na ryze specifické téma ochranných známek v rámci unijního práva. Na Katedře ústavního a evropského práva FPR ZČU jde o volbu velmi netypickou, zjevně vedenou osobním zájmem autorky, což se odráží i v jejím pečlivém a soustředěném přístupu k tématu. Zvolené téma je možné považovat v dnešním globalizovaném světě založeném na

stále větším využívání moderních technologií za velmi aktuální a výborně využitelné v právní praxi. Známkové právo lze vnímat jako jednu z částí širší úpravy obchodně právních vztahů, přičemž právě jeho evropský rozměr je spíše podceňovaným tématem kvalifikačních prací. Ačkoli hodnocené dílo není výsledkem žádného hlubšího autentického a originálního výzkumu dané oblasti, zcela nepochybně jde o kvalitní syntetizující práci, která je užitečným příspěvkem k rozšíření povědomí o dané problematice, navíc doplněným o řadu samostatných autorčiných postřehů a závěrů.

Samotná práce o rozsahu 96 stran je fakticky rozdělena na úvod, čtyři číslované kapitoly a závěr. Autorka práce se v úvodu věnuje definici pojmu ochranná známka a historické genezi vzniku ochranných známek. Následně se podrobuje analýze platnou právní úpravu ochranných známek jak v rámci EU, tak v mezinárodním právu. Poté se podrobně zabývá jednotlivými funkcemi a druhy ochranných známek, přičemž důraz klade na ochrannou známku Evropské unie a její povahu. V poslední čtvrté kapitole pak diplomantka rozebírá procesní aspekty řízení o zápisu ochranné známky EU, přičemž postupně analyzuje samotné podání přihlášky, vypořádání případných námitek, ale také podmínky eventuálního zániku ochranné známky. Osnova práce je strukturovaná, přehledná a zjevně vychází z kvalitní rešerše stávající české i zahraniční literatury i veškerých aktuálních právních předpisů. Autorka práce si ve svém díle klade např. otázku, jako jsou dopady Brexitu na ochrannou známku Evropské unie a institucionální rámec řízení ochranných známek v EU, což potvrzuje, že celá práce je zpracována s důrazem na reflexi současné situace v oblasti ochranných známek.

Diplomantka se podle vlastních slov snažila ve své práci analyzovat „reakci evropského právního systému na vývoj ochranných známek jak na úrovni vnitrostátní, tak i evropské s prolnutím mezinárodní známkoprávní ochrany“ a současně bylo jejím cílem „podchytit a vyzdvihnout sblížovací tendence evropských legislativních orgánů ohledně evropských sekundárních aktů přímo se dotýkajících vnitrostátních známkoprávních úprav členských států s koexistujícím systémem ochranné známky EU“. Tyto cíle je možné považovat za splněné, přestože nejsou formulovány ve formě

konkrétní hypotézy, jež je pro podobné kvalifikační práce nejvíce doporučována.

Z formálního pohledu je přitom posuzované dílo napsáno odborně správným a srozumitelným jazykem, používá korektně citační a poznámkový aparát, který přitom značně rozsahem přesahuje úroveň obvyklou pro diplomové práce. Celé dílo je rovněž logicky strukturováno, jednotlivé části na sebe vhodně navazují a rovněž i ze stylistického hlediska jde o čtivou formou sepsané právní pojednání. Pokud jde o teoretickou úroveň, velmi oceňuji schopnost nastudovat, analyzovat a následně srozumitelně vysvětlit podobně komplikované téma, jako si zvolila právě autorka. Celkově proto považuji její zpracování za pečlivé, poctivé a nadprůměrně kvalitní. Jedinou výtku směřuji k absentujícím hypotézám, které by ze stávajícího přehledného, srozumitelného a kvalitního odborného právního pojednání z oblasti evropského známkového práva mohly vytvořit dílo skutečně vědeckého charakteru, neboť podstatou vědeckého odborného textu nemůže být pouze podrobný a přehledný popis tématu, ani jen izolovaný právní rozbor určité problematiky, ale vědecké dílo by mělo v principu směřovat k ověření určitých teoretických předpokladů formou analýzy konkrétních dat. Na druhou stranu je však nutné připomenout, že se v případě diplomové práce jedná v českém právnickém akademickém prostředí o spíše atypickou volbu individuálního tématu zaměřeného na složitou problematiku, čemuž je vhodné přizpůsobit i konečné hodnocení.

Závěrem si dovoluji celé posuzované dílo zhodnotit tak, že diplomová práce podle mého názoru jednoznačně splňuje obsahové, formální i odborné požadavky kladené na diplomové práce, a to navíc nadprůměrným způsobem.

BENEŠ, P.: KONTRAKTACE V ESPORTU

PAVEL LOUTOCKÝ¹²

BENEŠ, P.: Kontraktace v esportu. 2023, diplomová práce, Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 96 s.

ANOTACE

Diplomová práce se bude zabývat kontraktací smlouvami oblasti esportu, jejich vymezením, představením specifik, to včetně mezinárodního přesahu. Teoretická část práce bude identifikovat úvodu relevantní subjekty, které těchto vztazích figurují dále je rozebírat. Na základě identifikovaných subjektů se práce bude dále věnovat analýze smluvních specifik hlediska účinné české právní úpravy. Ve zvláštní části práce budou rozebrána specifika jednotlivých esportových smluv, mj. pracovních smluv tzv. sportovních smluv, práce se ale také zaměří na další smluvní typy podmínky. Cílem práce tak bude analýza charakteristik esportových smluv, jejich právních specifik dále vzhledem často přítomnému mezinárodnímu prvku dopady rámci mezinárodního práva soukromého, včetně případných doporučení vyplývajících ze zjištěného. Při psaní práce bude diplomant vycházet ze souvisejících unijních národních právních předpisů, českých zahraničních odborných publikací, prioritně komentářové literatury, akademických článků případně dostupné judikatury. Práce je aktuální datu 30. 6. 2023.

KLÍČOVÁ SLOVA

Esport; právo; smlouvy; sport; autorské právo; soutěže

---

¹² JUDr. Pavel Loutocký, Ph.D., BA (Hons) je odborným pracovníkem na Ústavu práva technologií Právnické fakulty Masarykovy Univerzity. Kontaktní e-mail: loutocky@muni.cz

ABSTRACT

The thesis will deal with contracting and contracts in the field of esports, their definition, introduction of specifics, including international overlap. The theoretical part of the thesis will identify in the introduction the relevant sub-entities that figure in these relationships and further analyse them. On the basis of the identified subjects, the thesis will further analyse the contractual specifics in terms of the effective Czech legislation. In separate part of the thesis, the specifics of individual esports contracts will be analysed, including employment contracts and so-called sports contracts, but the thesis will also focus on other contractual types and sub conditions. The aim of the work will be to analyse the characteristics of esports contracts, their legal specifics and, given the often-present international element, the implications for private international law, including possible recommendations arising from the findings. In writing the thesis, the graduate will draw on relevant EU and national legislation, Czech and foreign publications, primarily commentary literature, academic articles and, where appropriate, available case law. The thesis is current as of 30th June 2023.

KEY WORDS

Esports; Law; Contracts; Copyright Law; Competitions

Plná verze práce je dostupná z: <https://is.muni.cz/th/y0aa2/>

Práce se zaměřuje na velmi aktuální odborně minimálně řešenou problematiku kontraktačních specifíků esportu. Práce nejen, že se věnuje relevantním specifickým otázkám, autor rovněž využívá svých zkušeností, které působením v dané oblasti nabral prezentuje tak praktické příklady dílčí poznatky, které činí práci hodnotnou. Využil také svých možností v získání materiálů, ke kterým by osoba nezapojená do hráčské komunity získávala přístup jen těžko (pokud vůbec). Téma práce tak představuje zajímavou oblast v rámci rostoucího esportového průmyslu, který se stává stále více profesionálním komerčním, popularitou se v některých západních či asijských zemích pohybuje na předních příčkách celkové divácké sledovanosti.

Práce obsahuje velmi zajímavé poznatky doporučení. Autor si za hlavní cíl práce zvolil identifikovat jednotlivé subjekty kontraktaci rámci esportu vystupující. Tato část je velmi důležitá, jelikož velmi dobře prezentuje, že daná problematika není jen hráči týmových organizací, zapojeny jsou další subjekty, jako jsou mezinárodní organizace, sponzoři, streamovací platformy či organizátoři turnajů.

Dále autor rozebírá specifický vliv zúčastněných subjektů jejich postavení rámci kontraktace posléze se zaměřuje na specifické smluvní vztahy jejich konkretizaci. Autorovi se podařilo obsáhnout celý proces kontraktace včetně předmluvní fáze. Rozebírá specificky smlouvy mezi vývojářskou společností zúčastněnými subjekty, smlouvy mezi týmovou organizací vývojářskou společností věnuje se dále například specifickým pravidlům ve hře League of Legends, s čímž má praktické zkušenosti. Tato část práce, která se věnuje specifikům smluvních vztahů je pak přínosná právě vzhledem výše uvedeným zkušenostem zapojení autora do hráčské komunity, jeho konkrétních postřezích rovněž znalostech, které jsou mimo komunitu jen obtížně získatelné dostupné.

Závěrečná část práce se pak nad to věnuje možnostem úvahám řešení sporů, to jak soudně, tak zejména mimosoudně. V současnosti jsou totiž spory vyplývající z esportu soudy řešeny jen marginálně (pokud vůbec) potenciál zavedení uceleného řešení sporů online (ODR) je v rámci dané oblasti značný, prozatím ale stále neuchopený.

Lze shrnout, že se jedná práci velmi kvalitní praktickým přínosem svým rozsahem obsahem se jedná práci nadstandardní.

---

*Toto dílo lze užít souladu licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International
(<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>).*

PELIKÁN, K.: PRÁVNÍ ÚPRAVA DIGITÁLNÍ IDENTITY A JEJÍ SOUČASNÝ VÝVOJ

JAKUB MÍŠEK¹³

PELIKÁN, K.: Právní úprava digitální identity a její současný vývoj. 2023, diplomová práce, Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 106 s.

ANOTACE

Práce se zabývá právní úpravou digitální identity a jejím současným vývojem. Základní cíle práce spočívají v popsání současné právní úpravy digitální identity, v provedení analýzy současného stavu digitální identity v České republice a v nastínění jejího vývoje včetně případných doporučení. Cílům práce odpovídá i struktura práce, kdy v úvodu bude představena základní právní úprava digitální identity, dále bude popsán její stav v České republice a provedena analýza. Závěr práce se bude věnovat vývoji právní úpravy digitální identity.

KLÍČOVÁ SLOVA

Digitální identita; nařízení eIDAS; analýza; prostředky elektronické identifikace; zákon o elektronické identifikaci; revize nařízení eIDAS

ABSTRACT

The thesis deals with the legal regulation of digital identity and its current development. The main objectives of the thesis are to describe the current legal regulations of digital identity, to analyse the current state of digital identity in the Czechia and to outline its development including possible recommen-

---

¹³ JUDr. MgA. Jakub Míšek, Ph.D. je odborným asistentem na Ústavu práva a technologií Právnické fakulty Masarykovy univerzity. Kontaktní e-mail: Jakub.Misek@law.muni.cz

dations. The structure of the thesis corresponds to the objectives of the thesis. The basic legal regulations of digital identity will be presented in the introduction, secondly its legal status in Czechia will be described and lastly an analysis will be made. The conclusion part of the thesis will be devoted to the development of the legal regulation of digital identity.

KEY WORDS

Digital Identity; eIDAS Regulation; Analysis; Electronic Identification Means; Electronic Identification Act; Revision of the eIDAS Regulation

Plná verze práce je dostupná z: <https://is.muni.cz/th/wfo54/>

Diplomová práce se zabývá tématem právní úpravy digitální identity. Autorův přístup je poměrně komplexní, kdy si dal za obecný cíl prozkoumat tento fenomén jako celek. Nejde o téma vyloženě nové, protože této otázce se v českém prostředí již řada textů věnovala, jak ostatně dokládá i autorův přehled literatury. Na druhou stranu, práce bez pochyby přináší nové aspekty, ať již v podobě vlastní analýzy existujících řešení nebo představení chystané úpravy. Kvalitní zpracování práce pak vyžadovalo autorovu dobrou orientaci v daném tématu, včetně přehledu o evropském legislativním procesu. Celkově tak jde o téma spíše náročné.

Autor vymezil cíle své práce takto: „*Základní cíle práce v návaznosti na výše uvedené jsou tedy představit základní vhled do současné právní úpravy digitální identity. Dalším cílem práce je provedení a vyhodnocení analýzy současného stavu digitální identity v České republice. Posledním cílem je nastínit možný vývoj digitální identity pro Českou republiku a navrhnout případné doporučení pro futuro.*“ Tyto cíle, byť jsou samy o sobě poměrně neurčité a široké, odpovídají oficiálnímu zadání práce. Je možné konstatovat, že byly beze zbytku naplněny. Mám za to, že by práci nicméně bývalo prospělo, aby cíle byly formulovány konkrétněji a jasněji. Rovněž celá práce by pak mohla být více konzistentní.

Z obsahového a teoretického hlediska je hodnocená práce zpracována celkově kvalitně. Práci je možné rozdělit na tři základní části. První je tvo-

řena kapitolami 3 a 4 a představuje aktuální stav právní úpravy a praxe digitální identity v ČR. Druhá část je tvořena kapitolou 5 a nabízí detailní praktickou analýzu existujících používaných prostředků pro zajištění digitální identity v ČR. Tato část rovněž představuje hlavní autorův osobní přínos v rámci hodnocené diplomové práce. Konečně třetí část, která je tvořena kapitolami 6 a 7, přináší výhled do budoucího vývoje v podobě chystané revize nařízení eIDAS a jejich dopadů do českého právního prostředí. V kontextu struktury musím uvést dva hlavní problémy hodnocené práce. První spočívá v tom, že uvedené tři části na sebe vlastně moc nenavazují. Bez pochyby spolu souvisí tematicky, ale postrádají vnitřní provázání. Části tak stojí samostatně a budí otázku, proč jsou přítomné v jednom textu. Text práce je navíc velmi obsáhlý a v některých svých pasážích nejde nad rámec prostého převyprávění právní úpravy (zejm. první část). Mám za to, že větší střídmost by diplomové práci prospěla. S uvedenou celkovou obsáhlostí jsou pak naopak velmi kontrastní kapitoly 4 a 7 (a v rámci vnitřního dělení rovněž např. podkapitola 3.5), které jsou oproti ostatním disproporčně krátké.

Z metodologického hlediska je třeba pochválit autorovo využívání meta-textu, kterým ozřejmuje proč a jak postupuje. Nedostatek v této oblasti pak spočívá ve volbě kategorií zkoumaných v rámci kapitoly 5. Autor nikde přesvědčivě nevysvětluje, proč zvolil právě tyto kategorie a jaký je přínos v jejich analýze. Závěry z analýzy pak mohou místy působit lehce banálně, byť mají svůj nepopiratelný přínos. I přes uvedené výhrady jde o velice dobrou prakticky orientovanou přehledovou práci, která nabízí na jednom místě komplexní balíček relevantních informací vztahujících se k digitální identitě. Vzhledem k tomu bych autorovi doporučil, aby zvážil publikaci textu práce (po náležitých úpravách) vhodným způsobem, který bude reflektovat praktické zaměření práce.

SNÁŠEL, A.: SVOBODNÝ PŘÍSTUP K INFORMACÍM VE VĚCECH PLATU ZAMĚSTNANCŮ PLACENÝCH Z VEŘEJNÝCH PROSTŘEDKŮ

SOŇA POSPÍŠILOVÁ¹⁴

SNÁŠEL, A.: Svobodný přístup k informacím ve věcech platu zaměstnanců placených z veřejných prostředků. 2023, diplomová práce, Univerzita Palackého v Olomouci, Právnická fakulta, 61 s.

ANOTACE

Diplomová práce se zabývá otázkami práva na svobodný přístup k informacím ve věcech zaměstnanců placených z veřejných prostředků. Práce obsahuje analýzu tohoto institutu jak ve smyslu zákona, tak ve světle vyvíjející se judikatury. První kapitola vymezuje základní pojmy informačního práva. Druhá kapitola obsahuje vývoj informačního práva. Třetí kapitola popisuje podobu řádné žádosti o poskytnutí informací. Čtvrtá kapitola je zhodnocením podaných žádostí vybraným povinným subjektům a dále je věnována otázce, kdy je namístež žádosti odmítnout.

KLÍČOVÁ SLOVA

Svobodný přístup k informacím; právo na svobodný přístup k informacím; veřejné prostředky; příjemci veřejných prostředků; povinný subjekt; "platový náleží"

---

¹⁴ JUDr. Soňa Pospíšilová, Ph.D. je odbornou asistentkou na Katedře správního práva a finančního práva Právnické fakulty Univerzity Palackého.
Kontaktní e-mail: sona.pospisilova@upol.cz

ABSTRACT

This Master's Thesis deals with the topic of the right to access public information regarding salaries of employees paid from public funds. The thesis is an analysis of the right to access from the point of view of both the law and the judgements. The first chapter sums up the basic terms of the information law. The second chapter is about the evolution of the regulation. The third chapter describes how the proper request should be written. The fourth chapter is an evaluation of submitted requests and also is dedicated to the question when the request should be rejected.

KEYWORDS

Free Access to Information; The Right to Free Access to Information; Public Funds; Recipients of Public Funds; Obligated Entity; "Salary Decision"

Plná verze práce je dostupná z: <https://theses.cz/id/r9r7js/>

V úvodu diplomant přibližuje důvody, které ho vedly k výběru tématu práce, dále se věnuje obecné charakteristice práva na informace a představuje téma práce a její systematiku. Poté si stanovuje hypotézu, kterou hodlá v rámci práce ověřovat a čtyři podrobnější výzkumné otázky. Jako „podstatu“ (a zřejmě i cíl) práce autor uvádí objasnění teoretického uchopení institutu a zjištění aplikačního postupu povinných subjektů. Diplomant uvádí také metody práce, které použije při zpracování tématu, a to metodu analytickou, normativní a empirickou a jako argumentační a logické postupy uvádí indukci, analogii a komparaci.

První kapitola představuje úvod do problematiky svobodného přístupu k informacím a je zaměřena na objasnění základních pojmů práce. Autor se zde věnuje nejprve obecnému vymezení pojmů v právní úpravě, a to pojmu žadatel, informace a povinné subjekty s plnou a částečnou informační povinností. Dále se pozornost autora zaměřuje na vymezení dalších klíčových pojmů, a to zaměstnanec, plat a veřejné prostředky.

Ve druhé kapitole se diplomant zaměřuje na popis vývoje právní úpravy přístupu k informacím, přičemž sleduje novodobý vývoj tohoto institutu, novelizace zákonné právní úpravy se zaměřením na platové otázky. Podobně poté přistupuje k analýze judikatury, která je pro výklad právní úpravy a aplikační praxi klíčová.

Třetí kapitola je věnována objasnění náležitostí žádosti o poskytnutí informace a postupu při její formulaci tak, aby žadatel o informace o platu zaměstnanců placených z veřejných rozpočtů mohl být s žádostí úspěšný. Autor přitom rozlišuje obecné náležitosti žádosti stanovené zákonem a náležitosti „zvláštní“, které jsou dovozovány judikaturou Ústavního soudu. Dále se zamýšlí nad otázkou faktické realizace práva na „platové“ informace ze strany veřejnosti.

Ve čtvrté kapitole diplomant obrací svou pozornost k vlastnímu výzkumu a následnému ověření v úvodu stanovené hypotézy, přičemž se rozhodl zjistit, jak v práci popsaný institut platové žádosti bude vyřízen v konkrétních případech. Pro výzkum si jako povinné subjekty vybral krajské úřady, jimž adresoval svou žádost o informaci a poté provedl zhodnocení postupu jednotlivých krajských úřadů při jejich vyřizování. Nejprve přibližuje postup při formulaci své žádosti a upřesňuje její obsah, poté rozebírá následné postupy krajských úřadů při vyřizování žádosti, a to z hlediska meritorního vyřízení žádosti, z hlediska dodržení lhůty pro její vyřízení a rovněž z hlediska toho, zda postup při vyřízení žádosti lze hodnotit jako zákonný a v souladu s relevantní judikaturou.

V závěru práce diplomant nejprve uvádí cíl své práce, praktické zaměření její výzkumné části a stručně rekapituluje obsah práce. Pokud jde o hypotézu, že krajské úřady plní své povinnosti stanovené recentní judikaturou, tuto se mu v práci podařilo potvrdit. Dále se diplomant vyjadřuje k výzkumným otázkám, přičemž odpovědi na ně vztahuje k závěrům, jež učinil v rámci výzkumné části své práce a zamýšlí se nad možnostmi dalšího výzkumu ve vztahu k jiným povinným subjektům. Předkládá též své úvahy k budoucímu vývoji právní úpravy zkoumané problematiky a opět uvádí postupy a upřesňuje použitou metodologii práce.

Téma práce je aktuální, autor k jeho zpracování přistoupil originálně, teoretické vymezení tématu propojil s poznatky z vlastního výzkumu, v němž nabídl praktický vhled do aplikační praxe. Vedle obecného cíle se rozhodl ověřit v práci hypotézu, upřesněnou čtyřmi výzkumnými otázkami.

Z hlediska teoreticko-metodologického zakotvení práce mohu konstatovat, že autor zdařile usiloval o propojení teoretických východisek práce s poznatky o uplatnění zkoumané problematiky v právní praxi. Stanovil si vhodný cíl práce, jež konkretizoval vymezením relevantní hypotézy. Cíl práce, který si autor vytyčil v Úvodu a v Závěru se však liší v tom, že v Závěru uvedený cíl a záměr autora je ve srovnání s obecně formulovaným cílem v Úvodu formulován přesněji a lépe. U formulace hypotézy pak autor namísto tvrzení, které by ověřoval, tuto formuloval jako otázku (Znění hypotézy obsahuje slovo „zda“ namísto správného slova „že“). Stanovení hypotézy mělo být, s ohledem na text práce, také širší, neboť autor v práci sledoval aplikační praxi krajských úřadů nejen z hlediska respektování recentní judikatury, ale zejména zákonné právní úpravy. V návaznosti na hypotézu se věnoval čtyřem výzkumným otázkám, které lze, až na třetí otázku, poměrně dobře zodpovědět. Metody práce, které zvolil, diplomant dokázal při zpracování práce adekvátně využít.

Diplomová práce je logicky strukturovaná, autor postupuje od obecného ke zvláštnímu, kapitoly na sebe logicky navazují. V Úvodu autor opomenul charakterizovat základní zdroje práce, zejména odbornou literaturu a vyjádřit se k dosavadnímu zpracování tématu. Kapitoly jsou, až na kapitolu druhou, dostatečně představeny, většinou jsou obsahově vyvážené. Kapitola druhá je obsáhlejší, neboť autor zde předložil podrobnou analýzu judikatury, vztahující se k tématu.

Práci se zdroji hodnotím pozitivně, autor v práci prokázal schopnost interpretace, kritické analýzy a hodnocení zdrojů. Vycházel nejen z odborné literatury a časopiseckých článků, ale s ohledem na téma práce bylo klíčové i zpracování relevantní soudní judikatury, zejména Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu. Oceňuji přitom, že autor sledoval a popsal také vývoj judikatury a její vliv na právní úpravu a správní praxi.

Po obsahové stránce lze říci, že autor v práci prokázal schopnost uplatnění zásad vědecké práce. Zdařile identifikoval relevantní problémy zkoumané právní úpravy, průběžně se vyjadřoval k jednotlivým otázkám a kriticky analyzoval právní úpravu ve světle relevantní judikatury, v čemž spatřuji hlavní přínos práce. Podle názoru autora by de lege ferenda bylo vhodné zahrnout „platový test“, formulovaný judikaturou, do textu zákona. V tomto s autorem nemohu souhlasit, zákonodárce by neměl přijímat judikatorně dovozené závěry, byť chápu, že z pohledu žadatele o informace by to aplikační praxi mohlo usnadnit.

Jako vhodnou dalšího rozpracování vnímám autorem zmiňovanou změnu právní úpravy, spočívající v nové možnosti odmítnutí žádosti v případě zneužití práva na informaci, právě ve vztahu k platovým informacím.

Toto dílo lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>).

VOZANKOVÁ, A.: GENETICKÉ DATABÁZE A OCHRANA GENETICKÝCH ÚDAJŮ

MARTIN ŠOLC¹⁵

VOZANKOVÁ, A. *Genetické databáze a ochrana genetických údajů. 2023, magisterská práce, Univerzita Karlova, Právnická fakulta, 79 s.*

ANOTACE

Tato diplomová práce se zabývá problematikou zpracování genetických údajů, které jsou získávány metodou sekvenování DNA. Získaná data o lidském genomu představují revoluční podklad pro vědecké výzkumy a otevírají cestu pro léčbu některých doposud nevléčitelných nemocí jako např. rakovina, AIDS či Alzheimerova choroba.

Práce se zabývá především právní úpravou ochrany genetických údajů. Popisuje zpracování genetických údajů, včetně jejich využívání a šíření, a to zejména prostřednictvím pořizovatelů genetických databází a genome browserů pro účely vědeckého výzkumu. Z pohledu platné právní úpravy České republiky a Evropské unie práce analyzuje dosavadní stupeň ochrany genetických dat a v tomto kontextu poukazuje na zjevné nedostatky. Práce se však neomezuje pouze na popis právních předpisů, ale danou problematiku důkladně hodnotí de lege ferenda. Cílem této diplomové práce je zhodnotit aktuální praxi zpracování genetických údajů, zejména jejich zpřístupňování, ukládání, možností anonymizace či způsobů jejich zneužití. Práce se věnuje otázce uplatnění a důsledkům současné právní regulace stanovené především Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů (GDPR), nevynechává však ani zhodnocení možných dopadů

¹⁵ JUDr. Mgr. Martin Šolc, Ph.D. je odborným asistentem na Katedře zdravotnického práva a Katedře občanského práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy. Kontaktní e-mail: solcma@prf.cuni.cz.

navrhované budoucí právní úpravy. Zvláštní pozornost je přitom věnována rizikům v souvislosti se zneužitím genetických údajů zejména v kontextu ochrany osobnosti a možné reidentifikace subjektu údajů.

Poslední část práce je věnována zpracování zdravotních dat v souvislosti s návrhem Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) o evropském prostoru pro zdravotní data, European Health Data Space a sekundárnímu využití těchto dat pro výzkumné účely.

KLÍČOVÁ SLOVA

Genetická databáze; genetické údaje; ochrana osobních údajů

ABSTRACT

This thesis deals with the processing of genetic data obtained by DNA sequencing. The data obtained from the human genome represents a revolutionary basis for scientific research and open the way for the treatment of some so far incurable diseases such as cancer, AIDS, and Alzheimer's disease.

The thesis primarily focuses on the legal regulation of the protection of genetic data. The thesis describes the processing of genetic data, including its use and dissemination, mainly through providers of genetic databases and genome browsers for scientific research purposes. From the perspective of the current legal framework in the Czech Republic and the European Union, the thesis analyzes the existing level of protection of genetic data and points out evident shortcomings. However, the thesis is not limited to a description of legal regulations but thoroughly evaluates the issue de lege ferenda.

The aim of this thesis is to evaluate the current practice of processing genetic data, particularly its accessibility, storage, the possibility of its anonymization, and ways of its misuse. The thesis focuses on the issue of the implementation and consequences of the current legal regulation mainly established by the Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council on the protection of natural persons regarding the processing of personal data (GDPR), but also assesses the possible impacts of the proposed future legal regulation. Special attention is given to the risks associated with the misuse

of genetic data, especially in the context of the protection of personality and possible re-identification of the data subjects.

The last part of the thesis is devoted to the processing of healthcare data in connection with the Proposal of the European Parliament and Council Regulation (EU) on the European Health Data Space and the secondary use of the data for research purposes.

KEY WORDS

Genetic Database; Genetic Data; Personal Data Protection

Plná verze je dostupná z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/183545>

Setkávání moderních technologií a ochrany osobních údajů v současnosti připomíná funkci dvou souběžně probíhajících trendů. Na jedné straně stále narůstá význam nových technologií prakticky ve všech oblastech života. Na straně druhé je pak – mimo jiné právě i v reakci na technický rozmach – kladen stále silnější důraz na ochranu osobních údajů jednotlivce. Mezi typické oblasti, kde k naznačené kolizi dochází, dnes patří rozsáhlé genetické databáze, které začínají být i s využitím genome browserů (programů pro vyhledávání dat v uvedených databázích) ve větším měřítku využívány pro vědecký výzkum i klinickou praxi v medicíně. Způsoby řešení nastíněného konfliktu budou mít do budoucna kruciólní význam praktický i teoretický. Téma diplomové práce je tak vrcholně aktuální a relevantní.

Nutno přitom konstatovat, že jde zároveň o téma náročné. Podobně jako jiné oblasti na pomezí práva a nových technologií, také aplikace práva na problematiku genetických databází a genome browserů vyžaduje multidisciplinární přístup, schopnost porozumět právním, technickým i praktickým aspektům problematiky, tyto různorodé (avšak neoddělitelné) perspektivy funkčně propojit, a to vše srozumitelně prezentovat. Nadto jsou specifika zvoleného tématu dosud v právní literatuře spíše opomíjena, což se netýká jen doktríny české, ale pohřichu do velké míry i zahraniční. Jde o oblast s enormním potenciálem pro rozvoj vědy i zdravotnictví, která je ovšem re-

lativně nová, rychle se rozvíjí a její pochopení není zcela snadné. Autorka se tedy nemohla opřít o již hotové souhrny právní argumentace a musela se s relevantními otázkami vypořádat do značné míry sama. Recenzovaná práce těmto nesnadným požadavkům vyhovuje.

Sama stavba práce nejen odpovídá formálním náležitostem struktury diplomové práce, ale především je velmi logická. Autorka postupuje od obecného k zvláštnímu. Nejprve představuje základní stavební kameny problematiky – právo ochrany osobnosti a problematiku sekvenování lidského genomu –, aby dále přistoupila k analýze právní úpravy genetických databází a ochrany genetických údajů, jako i k zamyšlení nad vlivem projektu Evropského prostoru pro zdravotní data (European Health Data Space) včetně velmi diskutované otázky sekundárního využití zdravotních dat.

V úvodu práce si diplomantka klade dvojí cíl. Zaprvé jde o přiblížení současného způsobu zpracování genetických údajů a upozornění na problematiku spojenou především s jejich sdílením. Souvisejícím cílem autorky pak je „poukázat na nutnost zaručení vyšší ochrany genetických dat a přispět tak do předpokládané budoucí debaty ohledně regulace genetických údajů“. Práce tedy neusiluje o nalezení hotových řešení a jednoznačných odpovědí, jako spíše o samotné upozornění širší odborné veřejnosti na problematiku, jejíž význam může v blízké budoucnosti strmět narůstat, o identifikaci souvisejících problémů a o naznačení možností jejich řešení. Současně se autorka nevyhýbá formulaci vlastních názorů (např. týkajících se použitelnosti některých právních důvodů zpracování osobních údajů, tzv. širokého souhlasu se zpracováním osobních údajů nebo rozsahu zpřístupňování genetických údajů veřejnosti). Na úrovni diplomové práce jsou takto vymezené cíle přiměřeně ambiciózní a současně realistické. Z provedení práce je zřejmé, že cíle byly autorkou naplněny.

Rovněž z formálního hlediska je práce zdařilá. Autorka čerpala z velice rozsáhlé odborné literatury, právních předpisů (včetně evropských a mezinárodních) i judikatury. Velmi reprezentativně jsou zastoupeny prameny anglofonní. S ohledem na specifickou povahu tématu je přitom pochopitelné, že většina pramenů nemá čistě právní povahu, jde ovšem o zdroje

jednoznačně relevantní. Převaha mimoprávních pramenů je ostatně typickým rysem prací zabývajících se novými technologiemi nebo šířeji novými jevy, na něž právo (zatím ještě) nestihlo reagovat mohutnější diskusí. V této perspektivě se pak využití rozsáhlé mimoprávní literatury nejeví jako nedostatek práce, ale daleko spíše jako její přednost svědčící o poctivě provedené rešerši. Citace jsou v práci používány rozsáhle a za konzistentního použití citační normy. Také jazyková a stylistická úroveň práce odpovídá kvalitě, kterou lze od diplomové práce žádat.

V souhrnu lze konstatovat, že autorka předložila kvalitní pojednání o výsostně aktuálním, náročném a dosud často přehlíženém tématu. Již z podstaty zvolené problematiky je nutný multidisciplinární přístup, v němž diplomantka s přehledem obstála. Práce je nejen zajímavým vhledem do tématu, ale současně jeho kritickou analýzou, kdy diplomantka materii originálně hodnotí a předkládá vlastní argumentačně podložené názory.

Toto dílo lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>).

GAVENDOVÁ, M.: KYBERNETICKÁ ŠPIONÁŽ

JAKUB VOSTOUPAL¹⁶

GAVENDOVÁ, M.: Kybernetická špionáž. 2023, diplomová práce, Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 112 s.

ANOTACE

Diplomová práce popisuje, jakým způsobem lze vytvořit bezpečné prostředí, ve kterém je nižší pravděpodobnost, že dojde k průmyslové kybernetické špionáži. Obecná část se zabývá vymezením kybernetické špionáže a původci kybernetických útoků. Zvláštní část se zaměřuje na průmyslovou kybernetickou špionáž. Po objasnění technických otázek práce analyzuje, jak stát odrazuje potenciální útočníky a jak přispívá k tomu, aby se organizace nestaly obětí průmyslové kybernetické špionáže. Dále práce rozebírá, jaká opatření mohou přijmout samy organizace, aby zabránily této praxi. Poslední část se věnuje mezinárodnímu právu veřejnému, které může mít významný vliv na další vývoj v této oblasti.

KLÍČOVÁ SLOVA

Kybernetická špionáž; průmyslová špionáž; ekonomická špionáž; kybernetická bezpečnost; kybernetická kriminalita; útok na dodavatelský řetězec; sledování zaměstnanců

ABSTRACT

The thesis describes how to create a secure environment in which industrial cyber espionage is less likely to occur. The general part defines cyber espionage and characterizes cyber threat actors. The specific part focuses on industrial

---

¹⁶ Mgr. Jakub Vostoupal je doktorandem na Ústavu práva a technologií na Právnické fakultě Masarykovy univerzity a správcem kybernetické bezpečnosti na Nejvyšším soudě a Nejvyšším správním soudě. Kontaktní e-mail: jakub.vostoupal@law.muni.cz

cyber espionage. After clarifying technical issues, the thesis analyses how the state deters potential perpetrators from industrial cyber espionage and how it contributes to preventing organisations from falling victim to this practice. Afterwards, the thesis explains what measures organizations can take to prevent it. The final part of the thesis discusses public international law as it may significantly influence future development in this area.

KEYWORDS

Cyber Espionage; Industrial Espionage; Economic Espionage; Cybersecurity; Cybercriminality; Supply-chain Attack; Employee Monitoring

Plná verze práce je dostupná z: <https://is.muni.cz/th/xt7lq/>

Autorka si zvolila téma kybernetické špionáže, a to s důrazem na průmyslovou špionáž a jak snížit rizika s ní spojená, což je téma komplexní, rozsáhlé a náročné, ve kterém je nutné kombinovat poznatky nejen několika odvětví právních, ale též aspekty kyberbezpečnostní, technické či např. psychologické. Náročnost tématu je pak dále umocněna tím, že dané téma nebylo v ČR dosud detailně rozebráno, což negativně ovlivňuje dostupnost zdrojů. I kvůli tomu je s takovým tématem spojen velký potenciál, aby kvalitně napsaná práce byla hodnotným přínosem pro praxi. Tento potenciál dle mého názoru autorka dokázala naplnit.

Autorka si v úvodu práce jasně a přehledně definuje výzkumné otázky, se kterými velice vhodně pracuje napříč celou prací. V jednotlivých kapitolách i podkapitolách vysvětluje, jak daná část přispívá k naplňování cílů práce a výzkumných otázek, což značně usnadňuje čtenářovu orientaci v textu i „příběhu“ práce, a zároveň toto zacílení využívá k limitaci „rozptylu“ svého výkladu. V závěru autorka přehledně sumarizuje splnění cílů práce a vypořádává výzkumné otázky. U některých podkapitol bych ještě ocenil alespoň krátké shrnutí, co z daného textu dle autorky vyplývá, a u představovaných řešení a nástrojů pak důslednější pojednání o tom, jak by měla být navrhovaná řešení konkrétně implementována, proč by měla řešení zafungovat, či co by měl být kýžený vliv daných prezentovaných ná-

strojů. Ovšem přestože mám k některým aspektům čtvrté kapitoly své výhrady, považuji cíle práce za naplněné.

Po teoretické a obsahové stránce je práce velice kvalitní, přičemž zvláště musím ocenit schopnost autorky se držet (až na výjimky) jedné „příběhové linie“ v souladu s výzkumnými otázkami, a to zvláště v úvodních kapitolách. Příkladem může být její výklad k rozšíření práva na soukromí na právnické osoby ve druhé kapitole. Práce pak svědčí o nadprůměrné orientaci, kterou autorka v tématu získala, a to je, zvláště s přihlédnutím ke komplexitě tématu a mnoha technickým aspektům, obdivuhodné. Soudím, že pro praxi budou hodnotné nejen závěry a doporučení, které autorka představuje ve čtvrté kapitole, ale také velice kvalitní a přehledná analýza kapitoly druhé a třetí (což může ilustrovat kapitola 3.4.1, ve které se autorka zabývá právní klasifikací relevantních aktiv). Musím pak ocenit účinné propojení hned několika právních odvětví včetně relevantní judikatury a komentářové literatury.

Kapitola čtvrtá, která je nosnou kapitolou celé práce, však trpí určitými problémy. V první řadě by jí jistě prospělo větší provázání s kapitolami předchozími. Podkapitola 4.3 je pak velice popisná, přičemž sledovat veškeré závěry autorky je v této části již trochu náročné (trochu jsem postrádal nějaké jednodušší uspořádání daných doporučení, což se ostatně vztahuje na celou čtvrtou kapitolu), ale to do značné míry přisuzuji rozsahu tématu a potřebě podat zevrubný výklad před jednotlivými doporučeními. Navzdory tomu, že některá doporučení lze označit za lehce idealistická a nereflektující plně stav praxe (např. častý případ vendor lock-inu v kontextu kritérií pro výběr dodavatelů či kapacitní náročnost dostatečného prověření dodavatelů či zájemců o zaměstnání), většinu doporučení považuji za vhodnou a hodnotnou pro praxi.

Mám však určité výhrady k obsahu závěru čtvrté kapitoly, konkrétně k podkapitole 4.5, kde se autorka zaměřila na mezinárodněprávní problematiku. V první řadě by si tato část zasloužila poněkud důslednější rozpracování, což je bohužel v limitech diplomové práce problematičké, nicméně v současné chvíli se jedná spíše o takové „zabrouzdání“ na povrch problému a tato podkapitola kvalitativně „klopýtá“ za zbytkem práce. Autorka

pak několik aspektů notně zjednodušila, což může způsobit až jejich dezinterpretaci či faktickou nesprávnost. Konkrétním příkladem je věta „*Jednání hackerských skupin podporovaných státem je státu přiřitatelné*“. V daném kontextu je nutné zdůraznit, že kybernetické ekonomické špionáže se sice může jednoduše dopouštět i státní orgán či subjekt nadán výkonem státní moci, přičemž přiřčení by bylo v takových případech zásadně jednodušší, ale přiřčení jednání nestátních aktérů (např. tedy hackerských skupin) podle podmínek článku 8 ARSIWA je podstatně náročnější, a to jak z právního (míra kontroly a podpory ze strany státu), tak z důkazního hlediska. Ostatně Mačák upozorňuje, že takové přiřčení, které by uspokojilo právní požadavky testu efektivní kontroly, je za stávající situace i u normálních kybernetických útoků spíše nepravděpodobné (více viz Mačák, K. *Decoding Article 8 of the International Law Commission's Articles on State Responsibility: Attribution of Cyber Operations by Non-State Actors*). Tato skutečnost pak pochopitelně ovlivňuje vyznění zbytku podkapitoly.

Formální úroveň práce je povšechně na velmi vysoké úrovni. Snad jediné povzdechnutí je nad používáním *wir* formy, ke kterému autorka sklouzává zvláště v první polovině práce (toto používání je navíc nejednotné, neb jej autorka střídá s *ich* formou - např. na str. 84). Co bych ale vyzdvihl, je jednoduchost a čtivost textu zvláště druhé a třetí kapitoly, ve kterých se obdivuhodně snoubí s vysokou odbornou úrovní daného pojednání. Tato čtivost ve čtvrté kapitole poněkud upadá na úkor větší popisnosti, kdy text začíná být komplikovanější a čtenář se v něm hůře orientuje, ale to se netýká v zásadě celé kapitoly 4, ale spíše jen některých podkapitol, např. podkapitoly 4.3 a 4.4.3.2.

Ve většině práce pak autorka text strukturuje přehledně, upraveně a logicky. Zvláště jsem ocenil obsahovou strukturu práce, kdy se autorka před samotným návrhem opatření zaměřuje na konkrétní útočníky a útoky, kteří jsou pro téma kybernetické špionáže relevantní, což jí umožnilo navrhovaná řešení daleko konkrétněji a vhodněji zacílit, díky čemuž jsou taková doporučení pro praxi zásadně hodnotnější.

Práci tak ve výsledku, i navzdory výše uvedeným výtkám, považuji za velice kvalitní a hodnotný počin, který jsem si s chutí přečetl.

Toto dílo lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>).
